Otázka: Občanské právo

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Kateřina

Občanské právo

– Upravuje vzájemné vztahy mezi občany navzájem, fyzickými a právnickými osobami a mezi nimi a státem

– Základním pramenem je občanský zákoník
– stanovuje pravidla vlastnických poměrů a vztahy vyplívající z práva na ochranu osobnosti

Občanskoprávní vztahy

– Účastníky jsou FO i PO, také stát

– Předmětem jsou věci, práva a majetkové hodnoty
1) věci hmotné – věci, které vlastník může užít (dům, auto, chata) – movité x nemovité, spotřebitelné x opotřebitelné, dělitelné (obilí) x nedělitelné (auto)
2) věci nehmotné – věci, které vlastník užívá, ale nemůže je fyzicky použít (akcie, dividendy)

– Majetkem osoby jsou její hmotné věci a majetková práva k nehmotných věcem

Vlastnické, dědické a závazkové právo

– Vlastnická práva

– vztahy k věcem, zejména právo vlastnické, práva držby a věcná práva k věcem cizím (zaručuje vlastníkovi oprávnění předmět držet užívat a nakládat s ním, vyvlasnit lze na výjimečných okolností)
– vlastnické právo používá nejvyšší právnické ochrany
– nabytí vlastnického práva:
1) smlouvou
2) děděním
3) darováním
4) rozhodnutím státního orgánu (např. zrušení spoluvlastnictví)
– spoluvlastnictví – společné vlastnictví dvou a více osob (podílové – každý vlastník má určitý podíl, bezpodílové – oba mají stejný podíl (manželství))

– Dědická práva

– dědické právo řeší přechod majetku zemřelé osoby na pozůstalé
– dědíme: 1) ze závěti 2) ze zákona
– závět může napsat člověk vlastní rukou a podepsat nebo v přítomnosti dvou svědků nebo notářského zápisu
– dědické skupiny:
1) rovným díle (manžel/manželka, děti, děti dětí)
2) rodiče zemřelého – pokud po zemřelém nezůstali děti – a ti, kteří s ním bydleli alespoň 12 měsíců
3) sourozenci – pokud nejsou rodiče
4) prarodiče
– potomka je možné za určitých okolností vydědit:
1) neposkytnul-li potřebnou pomoc v nemoci nebo ve stáří
2) neprojevuje-li zájem
3) byl-li odsouzen pro úmyslný trestní čin nejméně na rok
4) vede-li trvale nezřízený život

– Závazkové právo

– vzniká z právník úkonů, zejména ze smluv
– druhy smluv: kupní smlouva, darovací s., s. o dílo, s. o půjče, s. o výpůjčce, nájemní s., s. o úschově, s. o ubytování, s. o přepravě osob a nákladů, s. o vkladu, pojistná s., cestovní s., pracovní s.

– Občansko-správní řízení
– práva a povinnosti vyjádřené v občanském zákoníku mohou být právně vynutitelná
– k tomuto slouží občanské soudní řízení, což je právem upravený postup při rozhodování v soukromoprávní oblasti
– upravuje je soudní řád
– řízení se zahajuje na základě podání žaloby
– účastníci: navrhovatel (žalobce), odpůrce (žalovaný)
– návrh musí obsahovat: jméno, adresu žalobce i žalovaného, vylíčení skutečnosti, návrh důkazů, formulaci toho čeho chce žalobce dosáhnout

– zásady občanského soudního řízení:
1) zásada dispoziční – soud rozhoduje o návrhu tak, jak jej žalobce uplatnil
2) důkazní povinnosti – mohou navrhovat oba účastníci
3) každý účastník má možnost se vyjádřit
4) náklady řízení nesou účastníci
5) soud rozhoduje rozsudkem